

Opgesteld vermogen zonnestroom, 2018-2019

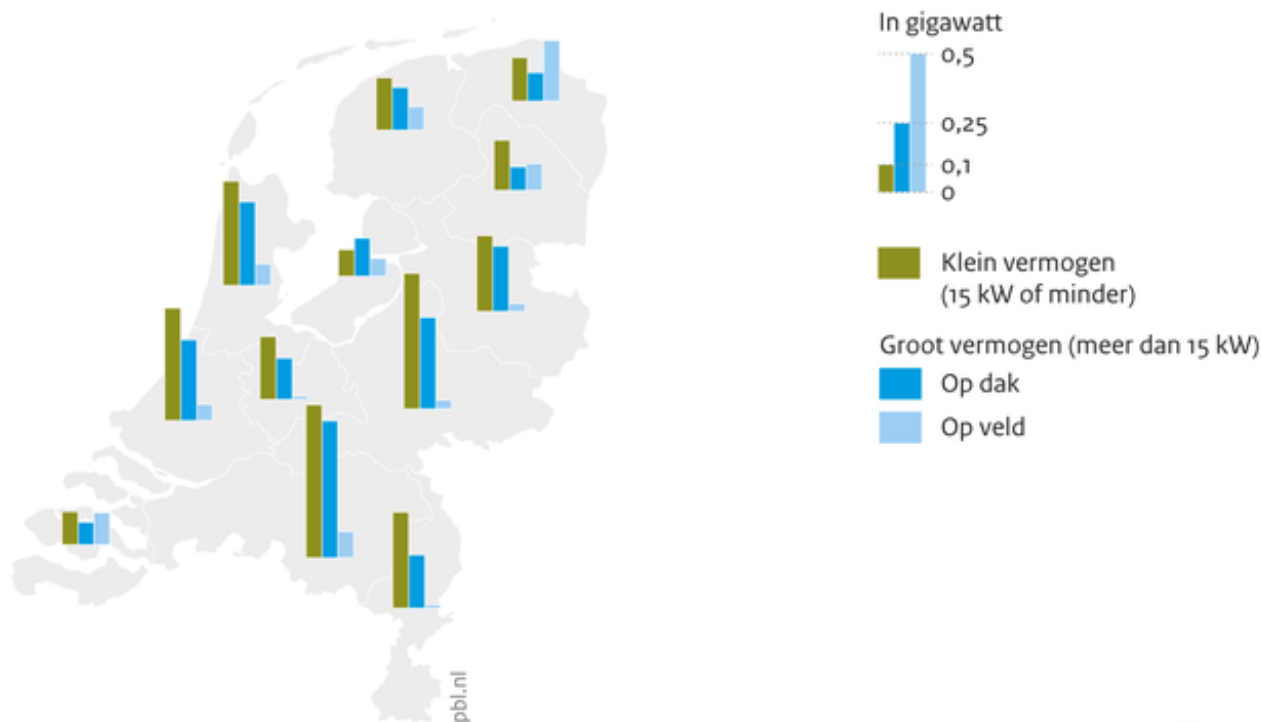
Indicator | 7 oktober 2020

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

In 2019 is het opgestelde vermogen van zonnepanelen 6.874 megawatt. Dit blijkt uit de voorlopige cijfers van het CBS Centraal Bureau voor de Statistiek. Zonneparken op land dragen 13 procent bij aan het totaal aan opgesteld zonnevermogen. Daarbij is in de periode 2018-2019 het vermogen grootschalig 'zon-op-veld' iets sterker toegenomen (68 procent) dan het grootschalige vermogen 'zon-op-dak' (60 procent), en nog meer dan het kleinschalige vermogen 'zon-op-dak' (38 procent). De provincie Noord-Brabant heeft van alle provincies in 2019 het grootste vermogen voor de opwekking van zonnestroom.

[figuurgroep]

Opgesteld vermogen zonnestroom, 2019

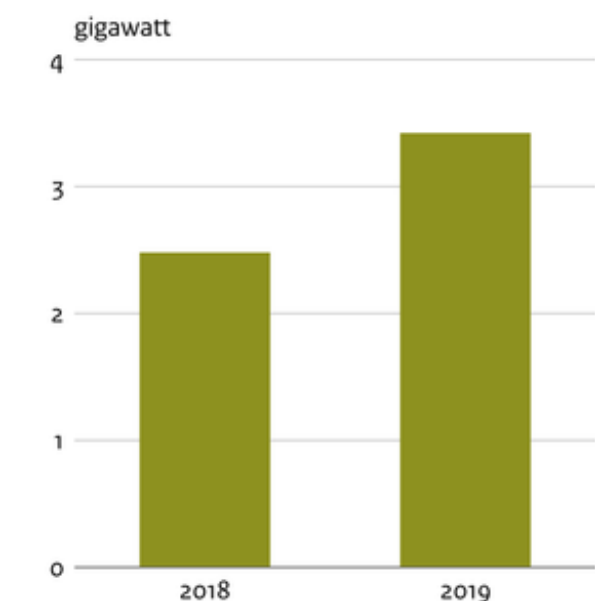
Bron: CBS 2020

PBL/sep20
www.clo.nl/nl218301

- [Download figuur](#) [2]

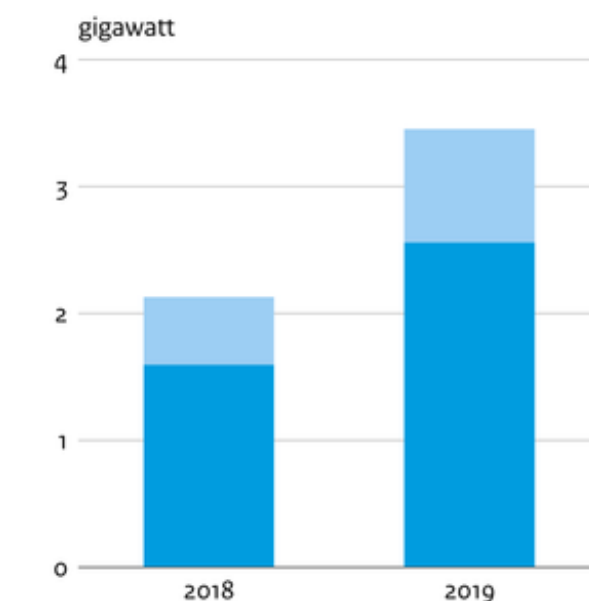
Opgesteld vermogen van zonnestroom

Klein vermogen (15 kW of minder)

■ Totaal

Groot vermogen (meer dan 15 kW)

■ Op veld

■ Op dak

Bron: CBS 2020

PBL/sep20
www.clo.nl/nl218301

- [Download figuur](#) [3]
- [Download data \(ods\)](#) [4]
- [Download data \(xlsx\)](#) [5]

[/figuurgroep]

Ontwikkeling van groot- en kleinschalige installaties

Bij de doelstelling in het Klimaatakkoord voor de decentrale productie van hernieuwbare elektriciteit wordt onderscheid gemaakt tussen grootschalige installaties voor zonne-energie (van meer dan 15 kilowatt vermogen) en kleinschalige installaties (van 15 kilowatt vermogen of minder). De reden voor dit onderscheid is dat het beleidsinstrument waarmee het Rijk het behalen van de doelstelling mogelijk maakt, de SDE++, zich met subsidies alleen richt op de grootschalige zon-PV installaties en niet op de kleinschalige installaties. De elektriciteitsproductie van grootschalige installaties telt daarom wel mee voor het behalen van de doelstelling in het Klimaatakkoord en die van kleinschalige installaties niet. Voor de bijdrage uit kleinschalige installaties is een autonome groei verondersteld tot een productie van 7 terawattuur in 2030.

Voor het behalen van de doelstelling van 35 terawattuur is het van belang om inzicht te krijgen op de ontwikkeling van het opgestelde vermogen voor grootschalige zon-PV installaties. De ontwikkeling van kleinschalige installaties is eveneens van belang omdat het energiesysteem en met name de elektriciteitsinfrastructuur ook daarvoor geschikt moet zijn.

In 2019 is op basis van voorlopige cijfers het opgestelde zonnevermogen van grootschalige installaties (3.453 megawatt) voor het eerst iets groter dan dat van kleinschalige installaties (3.421

megawatt). Het totaal opgestelde vermogen van zonnepanelen in Nederland groeide van 2018 (definitieve cijfers) naar 2019 met 2.265 megawatt naar 6.874 megawatt, is een toename van 49 procent. De toename lag voor 62 procent bij grootschalige en voor 38 procent bij kleinschalige installaties.

Verhouding tussen zon op veld en zon op dak

Wat betreft de grootschalige installaties is er de afgelopen jaren een toename geweest van zonneparken die in veldopstelling zijn ontwikkeld, soms ten koste van de kwaliteit van het landelijk gebied. Om te stimuleren dat locaties zorgvuldig worden uitgekozen, heeft het Rijk in samenwerking met medeoverheden en andere stakeholders een voorkeursvolgorde zon uitgewerkt. Deze voorkeursvolgorde die in de NOVI is opgenomen, geeft de voorkeur aan het benutten van daken voor het aanleggen van zon-PV boven een veldopstelling, om daarmee zo veel mogelijk landbouw- en natuurgronden te kunnen ontzien.

Enkel kijkend naar de grote vermogens zonnestroom, blijkt dat het aandeel van zon-op-dak (2.559 megawatt) ongeveer drie keer zo groot is als dat van zon-op-velde (894 megawatt). Van kleinschalig zonnevermogen is dit aandeel niet precies bekend, maar het bevindt zich voornamelijk op daken. Het draagt aan het totaal vermogen 3.421 megawatt bij. Hiermee komt het aandeel zonneparken in veldopstelling op 13% van het totaal aan opgesteld vermogen aan zon-PV.

Aan de andere kant is het afgelopen jaar grootschalig zon-op-velde iets sterker toegenomen (68%) dan grootschalig zon-op-dak (60%), en nog meer dan kleinschalig zon-op-dak (38%).

(De indicatie van een veldopstelling van zonnestroominstallaties is gebaseerd op de SDE, en voor de grotere installaties vanaf 1 megawatt op aanvullende controles. Het is mogelijk dat er meer veldopstellingen zijn, maar die zijn nog niet op basis van de gebruikte databronnen als zodanig aan te wijzen. Deze vallen nu nog onder 'dak'-opstelling.)

Ruimtelijke verdeling van zonnevermogen over de provincies

De provincie Noord-Brabant heeft van alle provincies, op basis van voorlopige cijfers, in 2019 het grootste vermogen voor de opwekking van zonnestroom (1.142 megawatt). Daar ligt ook het grootste vermogen zon-op-dak in Nederland (494 megawatt grootschalig en 553 megawatt kleinschalig zon-op-dak). Na Noord-Brabant heeft provincie Gelderland een grote hoeveelheid kleinschalig en grootschalig zon op dak, gevolgd door de Randstedelijke provincies Noord-Holland en Zuid-Holland.

Wat betreft zon-op-velde is de provincie Groningen verreweg de grootste met een vermogen van 219 megawatt. In december 2019 is daar het grootste zonnepark van Nederland in gebruik genomen. Na de provincie Groningen volgt Zeeland met een vermogen zon-op-velde van 115 megawatt, op de voet gevolgd door Drenthe (96 megawatt) en Noord-Brabant (95 megawatt).

Referenties

- CBS, Opgesteld vermogen en elektriciteitsproductie van hernieuwbare energie op land naar RES-regio, 2018 en 2019, <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2020/25/hernieuwbaar-op-land-naar-res-regio-2018-en-2019> [6]
- Klimaatakkoord, <https://www.klimaatakkoord.nl/> [7]
- Voorkeursvolgorde zon, www.tweedekamer.nl/kamerstukken/amendementen/detail?id=2019Z15975&- [9] [did=2019D33080](https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/amendementen/detail?id=2019D33080) [9].

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Opgesteld vermogen van zonnestroom

Omschrijving

Ontwikkeling van kleinschalige en grootschalige zonnevermogen installaties in 2018-2019, op dak en op veld

Verantwoordelijk instituut

Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

Berekeningswijze

De indicator is gebaseerd op CBS cijfers over "Hernieuwbaar op land naar RES-regio, 2018 en 2019". De cijfers over het vermogen in 2019 zijn voorlopige cijfers. De indicatie van een veldopstelling van zonnestroominstallaties is gebaseerd op de SDE, en voor de grotere installaties vanaf 1 megawatt op aanvullende controles. Het is mogelijk dat er meer veldopstellingen zijn, maar die zijn nog niet op basis van de gebruikte databronnen als zodanig aan te wijzen. Deze vallen nu nog onder 'dak'-opstelling.

Basistabel

Hernieuwbaar op land naar RES-regio, 2018 en 2019 Tabel 1- Opgesteld vermogen en elektriciteitsproductie van hernieuwbaar op land, 2018 Tabel 2- Opgesteld vermogen en elektriciteitsproductie van hernieuwbaar op land, 2019

Geografisch verdeling

Provincies

Verschijningsfrequentie

2 jaar

Betrouwbaarheids codering

A

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2020). [Opgesteld vermogen zonnestroom, 2018-2019](#) [10] (indicator 2183, versie 01 , 7 oktober 2020). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl218301>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl2183> [2]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/2183_002k_clo_01_nl.png [3]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/2183_001g_clo_01_nl.png [4]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-2183-001g-clo-01-nl.ods> [5]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-2183-001g-clo-01-nl.xlsx> [6] <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2020/25/hernieuwbaar-op-land-naar-res-regio-2018-en-2019> [7]

<https://www.klimaatakkoord.nl/> [8] <http://www.tweedekamer.nl/> [9] <https://www.tweedekamer.nl/ka-merstukken/amendementen/detail?id=2019Z15975&did=2019D33080> [10]

<https://www.clo.nl/indicatoren/nl218301>